

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 14 oktober 2022
Ons kenmerk 41/5.1/2022001361
Behandeld door team Financiën, Planning en Control (0592) 36 55 55
Onderwerp: Beantwoording technische vragen over de Begroting 2023

Geachte voorzitter/leden,

Voorafgaand aan de behandeling van de Begroting 2023 zijn de Statenfracties in de gelegenheid gesteld om schriftelijk financieel-technische vragen over de Begroting 2023 te stellen. Door de fracties van de PvdA, de VVD, GroenLinks en het CDA zijn vragen gesteld.

Voor de beantwoording van de vragen verwijzen wij naar de bijlage bij deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

Bijlage Beantwoording technische vragen Begroting 2023

Beantwoording technische vragen Begroting 2023

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
PvdA	1.	Begroting, p. 40: Verwachte lagere bijdrage aan de RUDD in 2023: gezien de belangrijke taken die de RUD dient uit te voeren (zie p. 36-37) in de handhaving en controle en de toenemende druk op onze bodem en water door menselijke activiteiten roept een lagere bijdrage in 2023 (€ -445.429) vragen op. Richting 2026 lopen de bijdragen nog verder terug. Wat is de achtergrond van deze lagere bijdrage in 2023 en daarna?	In de Begroting 2023 is rekening gehouden met de overgang naar de Omgevingswet. Een aantal provinciale taken gaan dan over naar gemeenten. Als gevolg is de provinciale bijdrage lager (en zijn de gemeentelijke bijdragen hoger). Overigens is de provinciale bijdrage in 2022 recent met € 543.647,-- verhoogd via de 1e actualisatie van de begroting 2022. Hiermee is in de begroting 2023 nog geen rekening gehouden. De bijdrage voor 2023 en de jaren erna zal naar verwachting in de komende begrotingswijzigingen van de RUD naar boven worden bijgesteld.
PvdA	2.	P. 54: Hoe verhoudt de structurele verlaging van de middelen voor het versterken van de economische structuur (- € 541.693,-) zich tot de toenemende problemen voor het MKB als gevolg van de gestegen energieprijzen en dreigende winkelsluitingen?	Er vindt geen structurele verlaging van de middelen voor het versterken van de economische structuur plaats. Het verschil in de begroting is te verklaren door overhevelingen van 2021 naar 2022 en incidentele projecten die uit de Reserve REP zijn gefinancierd.
PvdA	3.	P. 54: Er zijn geen incidentele middelen geraamd voor de subsidieregelingen MKB advies Vouchers en Digitaliseringsvouchers. Kan dit worden toegelicht? Zit er nog genoeg geld in de pot om MKB in 2023 te helpen? Worden de beide regelingen goed gebruikt, of valt dat tegen?	Er zijn inderdaad voor 2023 geen incidentele middelen geraamd voor de subsidieregelingen MKB advies Vouchers en Digitaliseringsvouchers. We gaan de noodzaak voor een verlenging onderzoeken. Als die noodzaak er is komen wij hierover bij PS terug. Ook in 2023 biedt de begroting financiële ruimte om het mkb te ondersteunen

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
PvdA	4.	P. 66-68: Instandhouden en beheren van fysieke infrastructuur: investeringen lopen aanmerkelijk terug, maar de kosten van onderhoud per kilometer zullen vanwege inflatie fors stijgen. Hebben we tot 2026 de grootste renovaties al gehad, of stapelen de (eventueel achtergestelde) kosten en werkzaamheden zich in aankomende jaren op?	De grootste uitgaven voor reconstructies en vervangingen zijn inderdaad geweest, op basis van het vervangingskrediet kunstwerken 2011-2030. Dat is nu uitgeput. De aanvraag voor een nieuw vervangingskrediet kunstwerken is in voorbereiding. De benodigde omvang van het krediet is nog nader te bepalen, maar het zal veel lager zijn dan het vervangingskrediet kunstwerken 2011-2030. Het vervangingskrediet beschoeiingen 2021-2024 loopt nog. Dit moet vanwege de prijsstijgingen worden geactualiseerd.
PvdA	5.	P. 68-69: Begrote budget project verbetering spoort Zwolle-Emmen wordt aanzienlijk verlaagd door minder kosten (- € 7.500.000): waar komen deze verminderde kosten vandaan?	Door vertraging in de werkzaamheden treden er verschuivingen op in de budgetten. Dit heeft geleid tot een verschuiving van ruim € 5 miljoen van 2021 naar 2022. Het begrote budget voor 2023 is aanzienlijk lager, doordat er in 2023 oorspronkelijk minder werkzaamheden waren gepland en daarom minder kosten geraamd. Het ritme van de werkzaamheden en daarmee de uitgaven in 2023 lopen derhalve anders dan eerder ingeschat. Deze wijziging is overigens budgettair neutraal: de reeds ontvangen bijdrage van het Regionaal Mobiliteitsfonds wordt naar rato toegerekend aan de jaren en volgt volledig de verschuiving van het kostenbudget.
PvdA	6.	P. 71: er wordt bij het ontwikkelfonds voor energiecoöperaties het stimuleren en faciliteren van groot-schalige projecten voor zonne- en windenergie. Vanwaar deze inkadering tot alleen zonne- en windenergie?	Dit komt voort uit behoefte van de energiecoöperaties zelf ten tijde van het ontstaan en inrichten van dit fonds.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
PvdA	7.	P. 92: is er iets te zeggen over de voortgang rondom implementatie van een werkend e-Depot t.b.v. duurzame bewaring van digitale documenten? Op welke wijze participeert de provincie in de projecten van het Drents Archief (geen verbonden partij)?	Door middel van verschillende pilots zijn we, in samenwerking met Drentse gemeentes, aan het onderzoeken hoe goed onze informatie aansluit op- en voldoet aan de eisen van het e-depot van het Drents Archief. We liggen op dit moment op schema met de pilots en hopen over twee jaar alle pilots met het e-depot afgerond te hebben. We hebben een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met het Drents Archief. Het DVO voor het analoge archief hebben we al jaren en er is een addendum voor de pilot van het e-depot.
VVD	8.	Regionale economie Pag 45. Met samenwerkende ondernemers wordt gewerkt aan de zichtbaarheid van unieke bestemmingen zoals de Hunebed Highway. Kan het college toelichten met welke ondernemers wat wordt gedaan en met welke kosten?	Wij hebben een stimuleringsubsidie verstrekt aan een collectief van ondernemers, de stichting Hunebed Highway merchandise. Zij hebben het plan in uitvoering om de naamsbekendheid van de Hunebed Highway te benutten door namens het collectief de zichtbaarheid van de ondernemingen te verbeteren en producten te ontwikkelen. Op basis van een meerjarenbegroting van € 700.000,- hebben wij een subsidie van € 116.200,- verstrekt. Wij schatten in, dat op dit moment ca. 40-50 ondernemers hierin participeren. Verder hebben wij aan ondernemers, vertegenwoordigd in de stichting 'kop van Drenthe', een subsidie van € 10.000,- verstrekt voor het vertalen van websites voor de Duitse markt.
VVD	9.	Pag 47. Drenthe is in beeld als vestigingsplaatsen voor (toekomstige) rijksdiensten Kan het college aangeven welke (toekomstige) rijksdiensten dit betreft?	Drenthe is vanuit haar kansen en mogelijkheden een goede vestigingsplaats voor rijksdiensten. Op dit moment is er nog geen concrete lead. We zijn in gesprek met het ministerie van BZK dat hier de regie op voert, zodat Drenthe op het moment dat verschuiving van werkgelegenheid bij de rijksdiensten plaats gaat vinden als mogelijke locatie wel in beeld is.
VVD	10.	Mobiliteit en bereikbaarheid Pag 59. Er wordt een summiere stand van zaken geschetst over het Deltaplan. Kan het college de Staten hier uitgebreider informeren door bijvoorbeeld een bijeenkomst of een andere manier?	Ja, wij zullen u binnenkort informeren over de stand van zaken en het bidbook dat is opgesteld voor de Nedersaksenlijn.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
VVD	11.	Klimaat en energie Pag 72. Voortzetten programma energietransitie. Kan het college aangeven of er nog voldoende ruimte op het energienet is voor bedrijven om zich in Drenthe te vestigen of voor bedrijven die willen verduurzamen/uitbreiden?	In een aantal gebieden van Drenthe is dit voorjaar door Enexis dreigende afnamecongestie aangekondigd. Het is mogelijk dat de netbeheerders het komende jaar op meerdere plekken eenzelfde aankondiging gaan doen. Ook is er het risico dat in de bestaande gebieden de dreigende afnameschaarste overgaat in acute afnameschaarste.
VVD	12.	Uitvoeringsinformatie Pag 21. Lasten nr. 423328 en nr. 440496 zijn hetzelfde: kennisontwikkeling en goede aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt. Vraag: Waarom twee keer post van 300.000 euro opgenomen?	Voor de uitvoering van Arbeidsmarkt en Onderwijsbeleid is per jaar € 600.000,-- beschikbaar. De provincie dient dit bedrag te splitsen in uren en subsidie in verband met de verantwoording richting het rijk.
VVD	13.	PS wijziging GS 12 - bijstelling primitieve begroting 2023 Pagina 15. Maken alle (kleinere) gemeenten met onvervulbare vacatures reeds gebruik van de knelpuntenpot impulsteam? Zo nee, welke niet?	We ondersteunen gemeenten via twee routes. Als eerste is het Impulsteam beschikbaar met advies als gemeenten daar behoefte aan hebben. Daar maken alle gemeenten gebruik van. Daarnaast stellen we middelen beschikbaar om gemeenten te helpen onvervulbare vacatures te vervullen. Niet alle gemeenten maken hier (continu) gebruik van. Gemeenten proberen logischerwijs in eerste instantie zelf in vacatures proberen te voorzien. Als dat lukt dan is dat de beste oplossing. Wij zien echter ook een grote doorstroom in de huidige arbeidsmarkt en veel wisseling waardoor er nieuwe onvervulbare vacatures ontstaan. Nog niet alle gemeenten hebben nog inzichtelijk welke menskracht wanneer nodig is voor welke woonplannen. In vier gemeenten zijn wij nu actief, van drie gemeenten verwachten wij dit najaar een vraag. We gaan er vanuit dat dit beeld steeds wisselend zal blijven de komende jaren.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
Groen Links	14.	Besturen en samenwerken 1. Kosten dual bestuor wordt in 2023 nagenoeg gehalveerd. Wat is hiervan de reden?	De kosten dual bestuor worden in 2024 niet gehalveerd ten opzichte van het jaar 2023. In 2023 is eenmalig extra budget door uw Staten beschikbaar gesteld i.v.m. aankomende Provinciale Statenverkiezingen. Overigens zijn in de Uitvoeringsinformatie 2023 de jaartallen in de financiële specificatie niet correct. Waar 2022 t/m 2025 boven de kolommen staat, moeten dat 2023 t/m 2026 zijn.
Groen Links	15.	Besturen en samenwerken 2. Wat is de reden waarom fractiewerkzaamheden niet worden geïndexeerd?	De fractie <i>vergoeding</i> die per kwartaal bij wijze van voorschot beschikbaar wordt gesteld wordt jaarlijks wel geïndexeerd op basis van de bedragen uit de rijkscirculaire (onkosten)vergoeding en toelagen voor politieke ambtsdragers van provincies. Het <i>budget</i> voor fractiewerkzaamheden wordt één keer per vier jaar na provinciale statenverkiezingen opnieuw bepaald. Tot nu toe is het niet nodig geweest om dit budget te indexeren omdat er elk jaar sprake was van een onderbesteding van dat budget.
Groen Links	16.	Besturen en samenwerken 3. In 2023 (e.v.) is geen budget opgenomen voor de Jongerenraad. Wat is hiervan de reden?	Tot met 2023 is er budget beschikbaar voor de Jongerenraad. In 2023 willen door middel van een evaluatie bepalen hoeveel budget we gaan ramen vanaf 2024. Overigens zijn in de Uitvoeringsinformatie 2023 de jaartallen in de financiële specificatie niet correct. Waar 2022 t/m 2025 boven de kolommen staat, moeten dat 2023 t/m 2026 zijn.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
Groen Links	17.	<p>Een aantrekkelijk en gevarieerd vestigingsklimaat voor wonen en werken</p> <p>4. Invoering van de omgevingswet gaat niet op 1 januari 2023 in. Er bestaat grote onduidelijkheid wanneer deze wet zal worden ingevoerd. Welk gevolg heeft dit voor de begroting 2023?</p>	<p>Op verzoek van de Eerste Kamer is door het Adviescollege ICT-toetsing een onderzoek uitgevoerd op de omgevingswet met de vraag om naar de risico's te kijken op twee hoofdpunten:</p> <p>A. De stabiliteit, betrouwbaarheid en technische werking van de landelijke voorziening DSO-LV;</p> <p>B. De Tijdelijke Alternatieve Maatregelen (TAM's) die zijn bedoeld als vangnet voor het functioneren van de planketen binnen het DSO als geheel.</p> <p>Tevens heeft het Adviescollege aangegeven dat er risico's verbonden zijn aan de invoering op 1 januari 2023. Het ministerie beraadt zich op dit advies. Als er een nieuwe datum gekozen wordt, is het op dit moment nog onzeker wat de nieuwe datum gaat worden.</p> <p>Daarnaast is onduidelijk wat de status is van het digitale stelsel (DSO). Dat maakt dat het onzeker is, welke werkzaamheden in 2023 uitgevoerd gaan worden voor de Omgevingswet en daarmee de gevolgen voor de begroting.</p> <p>Zodra er meer duidelijkheid is over de invoeringsdatum én de status van het digitale stelsel kan bepaald worden wat de gevolgen zijn voor de Begroting 2023.</p>
Groen Links	18.	<p>Adequaat openbaar vervoernetwerk</p> <p>5. Bijdrage aan OV-Bureau Groningen-Drenthe wordt in 2023 verhoogd met nog geen 3%. Is bij deze bijdrage ook rekening gehouden met de gestegen energieprijzen en met indexering en CAO onderhandelingen van de lonen.</p>	<p>De bijdrage van de deelnemers aan het OV-bureau wordt jaarlijks geïndexeerd o.b.v. de gemiddelde LBI-index van de afgelopen 5 jaren. Prijsstijgingen en prijsdalingen hebben dan ook een na-ijleffect. In onze bijdrage is nu dan ook nog niet rekening gehouden met de recent gestegen energieprijzen en lonen. De prijsstijgingen van de afgelopen periode zal het OV-Bureau zelf moeten opvangen o.a. door kostenreductie, zie ook het antwoord op vraag 29 of extra bijdragen vanuit de moederorganisaties (dit gaat overigens al in 2022 spelen en hierover wordt u separaat geïnformeerd met een brief).</p>

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
Groen Links	19.	Boer, Burger en Natuur 6. Zowel bij toekomstgerichte landbouw als bij gezonde leefomgeving wordt in 2023, resp. 1.187.349 en 728.001 verminderd. Wat is hiervan de reden?	<p>Wij hebben de genoemde bedragen niet gevonden in de Begroting 2023. Het bleken verschillen te zijn van ramingen in de Uitvoeringsinformatie 2023.</p> <p>Kijkend naar de tabel van de investeringsagenda, verschil tussen de Begroting 2022 en 2023 op p. 112 en p. 113, onderdeel 9.09 van de Begroting 2023 is het antwoord op de vraag het volgende. De doelstelling voor toekomstgerichte landbouw (- €1.565.350,-) wordt verklaard doordat een POP-openstelling niet is doorgegaan en dat daarnaast een aantal onderdelen van het programma Boer, Burger, Natuur Drenthe vertraging hebben opgelopen en de uitvoering verder in de tijd is verschoven. Voor de doelstelling gezonde leefomgeving is de verlaging beperkter (- € 164.933,-) en wordt verklaard doordat een van de projecten is uitgesteld in de tijd.</p> <p>Overigens zijn in de Uitvoeringsinformatie 2023 de jaartallen in de financiële specificatie niet correct. Waar 2022 t/m 2025 boven de kolommen staat, moeten dat 2023 t/m 2026 zijn.</p>
CDA	20.	Algemeen: Het betreft hier de 12e wijziging van de begroting. Dit terwijl op 28 september de 10e wijziging van de begroting is vastgesteld. Wij missen de 11e wijziging van de begroting?	<p>Naast de gebundelde begrotingswijzigingen die ter vaststelling aan u worden voorgelegd bij de Begroting, Bestuursrapportage en Actualisaties geldt met ingang van 2021 dat als de actualiteit dat wenselijk maakt, bij elke Statenvergadering de begroting tussentijds gewijzigd kan worden op basis van concrete en uitgewerkte Statenvoorstellen.</p> <p>De 10e wijziging van de Begroting betrof de gebundelde begrotingswijzigingen met betrekking tot de Bestuursrapportage 2022. In dezelfde vergadering op 28 september is ook het Statenstuk 2022-67 'Vochtproblematiek en koppelkans Drents Museum' door u vastgesteld. In dit Statenstuk zat ook een begrotingswijziging. Dit is de 11e Wijziging van de Begroting 2022 geweest.</p>

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
CDA	21.	<p>Blz. 14: 19 Knelpuntenpot Indexering inkoopbudgetten</p> <p>Waarom wordt een knelpuntenpot indexering inkoopbudgetten gevormd en wordt niet gewoon hoger begroot, ook omdat het structureel is? En hoe gaat de knelpuntenpot gebruikt worden? Wat zijn hiervoor de spelregels? Hoe is de indexering bepaald?</p>	<p>Naar verwachting zullen de prijsstijgingen niet voor alle budgetten dezelfde uitwerking hebben. Daarom is gekozen voor een knelpuntenpot, om rekening met verschillen te kunnen houden. Het ligt in de bedoeling de effecten van prijsstijgingen te inventariseren en vervolgens een afweging te laten plaatsvinden. Omdat het om een stelpost gaat, besluiten PS vervolgens over de inzet daarvan. De berekende indexering die heeft geleid tot de knelpuntenpot is gebaseerd op de op het moment van de uitwerking van het voorstel beschikbare gegevens op basis van de meircirculaire provinciefonds 2022.</p>

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
CDA	22.	<p>Blz. 17: 26 Aanvullend dekkingsplan</p> <p>Graag ontvangen wij meer achtergrondinformatie bij de drie vrijgevallen posten van de Investeringsagenda. En waarom vinden wij hier niets van terug in hoofdstuk 9 van de begroting? Of zien wij dit ergens anders in de begroting over het hoofd?</p>	<p>Het klopt dat dit niet zichtbaar is in de Begroting 2023 (programma 9), omdat het hier om incidentele bedragen gaat die door het aframen niet in de Begroting 2023 geraamd zijn.</p> <p>In programma 5 is opgenomen dat we in het licht van de energiecrisis samen met onze partners in de provincie opnieuw kijken hoe we de provinciale investeringsmiddelen effectief kunnen inzetten voor projecten die zich nog in de ontwikkelingsfase zitten en projecten die richting investeringsbeslissing worden gebracht. Dit betreft een bedrag van € 1 miljoen.</p> <p>Het bedrag van € 400.000,-- betreft het restantbudget HRK in het jaar 2021, onderdeel investeringsagenda. Het budget voor 2022 gaat naar verwachting in z'n geheel worden besteed.</p> <p>De economische ontwikkeling rondom GAE komt vooralsnog niet voldoende van de grond. In overleg de gemeente Tynaarlo en de directie GAE wordt gekeken naar andere kansen. Voor de eventuele verdere gebiedsontwikkeling willen we € 3.000.000,-- beschikbaar houden. Dat betekent een vrijval van € 1,2 mln.</p>

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
CDA	23.	<p>Begroting 2023</p> <p>Blz. 20 Verschillen tussen begroting 2022 en 2023</p> <p>Wij begrijpen de toelichting niet bij 1.4. Deze verklaring van € 60.000 staat in geen verhouding tot het bedrag van het verschil van € 587.136. Graag een nadere toelichting.</p>	<p>Hier lijkt een deel van de toelichting te zijn weggefallen. Naast de verklaring van de extra bijdrage aan SNN, zit het verschil in de planning van Europese projecten en fondsen. Doordat nog niet duidelijk was hoe en wanneer de nieuwe Europese fondsen beschikbaar zouden komen is er in 2022 een inschatting gemaakt van de uitgaven. Tussen de begroting 2022 en 2023 zit daar een verschil in planning en daarmee een verschil in geraamde uitgaven. Ook het uitgavenpatroon in 2023 is nog een grove inschatting. Daarbij dient daarnaast te worden opgemerkt dat voor 2022 de verwachting is dat door de late openstelling van de Europese-programma's verwacht wordt dat het budget Cofinanciering Europa dit jaar (2022) grotendeels onbenut zal blijven.</p>
CDA	24.	<p>Blz. 22 Toekomstgerichte landbouw</p> <p>Bij de zin "Belangrijke pijler binnen het programma is de Ontwikkelagenda Melkveehouderij waarmee melkveehouders worden beloond voor prestaties om de bedrijfsvoering te verduurzamen." Kunt u iets zeggen over het aantal verzoeken vanuit de sector en in welke mate worden verzoeken gehonoreerd? Is deze Ontwikkelagenda Melkveehouderij ook de komende jaren voldoende gevuld om teleurstellingen in de sector te voorkomen.</p>	<p>Aan de huidige beloningsregeling doen 232 melkveehouders mee. Zij worden beloond op basis van de gerealiseerde doelen op 5 prestatie-indicatoren. De boeren kunnen gedurende de looptijd van de regeling tot eind 2023 voor drie jaren een beloning aanvragen. Op dit moment hebben 183 boeren een beloning voor een of meerdere jaren aangevraagd. De ervaring leert dat een deel van de deelnemers de beloning voor de drie jaren pas aan het einde van de looptijd van de regeling aanvraagt. We verwachten dat dit uiteindelijk ook het geval zal zijn. Op dit moment worden de voorbereidingen getroffen voor een vervolg onder het programma Boer Burger Natuur Drenthe (de opvolger van de Ontwikkel Agenda Melkveehouderij), waarmee een groep nieuwe deelnemers kan gaan starten. Vanuit de Investeringsagenda en de regiodeal Natuurinclusieve Landbouw zijn er middelen gereserveerd om de deelnemers te kunnen belonen.</p>

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
CDA	25.	<p>Blz. 27: 20 Knelpuntenpot impulsteam woningbouw Er is eerder besloten hiervoor vooralsnog tijdelijk 1 mio ter beschikking te stellen. Wat is de relatie met deze knelpuntenpot? Wordt deze nu verhangen en onder een ander kopje gebracht? Daarnaast wordt er vanaf 2023 2 mio voor gereserveerd. Is er een relatie met de beoogde bestemming van de 1 mio in 2022? En zo nee, waar is deze 2 mio dan voor bestemd? En zo ja, waarom wordt nu besloten hier nog 1 mio aan toe te voegen en waarvoor is die bestemd? Of en in hoeverre dreigen wij hiermee de kosten van de gemeenten t.b.v. de beoogde ontwikkelingen in de bouw over te nemen?</p>	<p>Wij maken onderscheid in twee soorten kosten, namelijk kosten voor de publiek onrendabele top en de kosten voor menskracht. De wet vraagt om via kostenverhaal in de grondexploitaties van woon- en gebiedsontwikkelingsplannen de kosten voor menskracht op te nemen. Dit kan vanaf het moment dat gemeenten een investeringsbesluit voor een bepaalde locatie nemen. Tot die tijd dragen gemeenten voorbereidingskosten zelf en dragen wij als provincie hier aan bij vanuit de knelpuntenpot. Hierbij doen wij altijd eerst een beroep op de bestaande mogelijkheden die de gemeente heeft. Op deze wijze borgen wij dat wij geen provincievreemde kosten overnemen.</p> <p>De publiek onrendabele top van woningbouwplannen is "publiek", ofwel na wettelijk kostenverhaal op de betrokken marktpartijen (ontwikkelaars). Dit zijn kosten waar de overheid mee blijft zitten, meestal in de vorm van noodzakelijke investeringen in infrastructuur, sanering of lage grondprijzen voor corporaties. In totaal becijferen wij dit bedrag op 75 miljoen t/m 2030 en doen wij ons deel, waarbij het noodzakelijk is dat Rijk en gemeenten ook hun bijdrage doen.</p> <p>Wij stellen in de begroting voor om jaarlijks twee miljoen vrij te maken voor menskracht en 2,5 miljoen voor de onrendabele top. Dit komt bovenop de € 1 miljoen knelpuntenpot, samen met additionele middelen flexpools die wij van het Rijk ontvangen. Op dit moment kunnen gemeenten niet sneller dan wij vragen, omdat zij tijd nodig hebben voor het opschalen van de uitvoeringscapaciteit. Daarom valt bijvoorbeeld de inzet van het Impulsteam Wonen dit jaar goedkoper uit.</p>

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
CDA	26.	Blz. 28 Drentse Aanpak Stikstof (koersdocument) Is er vanuit de constatering van een valse start met betrekking tot een enkelvoudige prioriteit op de landbouwsector al meer bekend over de oplossingsrichtingen voor wat betreft een vrijwillige bedrijfsbeëindiging en/of oplossingsrichtingen in die sector?	In de Drentse aanpak stikstof werken we aan en gaan we met de landbouwsector in gesprek over maatregelen op stalniveau (voer/innovatie), op veldniveau (weidegang, verplaatsen, extensiveren etc.) en ook het deels of geheel vrijwillig aankopen van bedrijven. Daarnaast werken we uit wat de andere sectoren (industrie, wonen en mobiliteit) nog kunnen bijdragen in aanvulling op de in november te verwachten landelijke maatregelen voor die sectoren.
CDA	27.	Blz. 45 Vrijtijdseconomie "de VAM berg vanaf fase 2 nog attractiever doorontwikkelen als voorbereiding van fase 3 (recreatieve ontwikkeling) ". Hoe zien de ambities voor fase 3 er uit en wat is daar het einddoel?	Momenteel wordt o.a. samen met Attero en de gemeente Midden-Drenthe gewerkt aan een gebiedsvisie voor de VAM-berg en directe omgeving. In deze visie willen wij ook de kaders aangeven waarbinnen wij de VAM-berg recreatief willen doorontwikkelen. Ambities en einddoel zijn dus momenteel nog niet bekend. Zodra deze visie is afgerond zullen wij u hiervan op de hoogte stellen.
CDA	28.	Blz. 54 Verschillen tussen begroting 2022 en 2023 Er staat vermeld dat er in 2023 meer budget wordt vrijgemaakt voor de gebiedsontwikkeling rondom GAE. En laat er nu net in het kader van het dekkingsplan 2023 1,2 mio vrijvallen vanuit de Investeringsagenda t.a.v. de gebiedsontwikkeling GAE. Hoe is dit te verklaren en hoe verhoudt zich dit tot elkaar?	Omdat de economische ontwikkeling rondom GAE niet voldoende van de grond komt laten we een deel van de middelen vrijvallen. We verwachten in 2023 wel daadwerkelijke investeringen, vandaar dat er meer wordt vrijgemaakt dan in 2022.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
CDA	29.	Blz. 57 Een adequaat en openbaar vervoersbedrijf. "Dit betekent voor de begroting van het OV-bureau dat bij ongewijzigd beleid de kosten hetzelfde blijven, maar de baten achterblijven". In hoeverre is een verdere kostenreductie binnen het OV mogelijk bv. Door de inzet van kleinere (elektrische) buurtbussen en/of inzet vrijwilligers?	In de brief van 27 september hebben wij aangegeven dat de Transitievergoeding OV 2023 vanuit het Rijk mogelijk verlichting kan bieden voor het OV-bureau in 2023. Daarnaast werkt het OV-bureau aan een meerjarenbeeld voor de toekomst. Tijdens een informatiesessie op 31 mei 2022 is door het OV-bureau Groningen Drenthe aangegeven aan welke knoppen gedraaid kan worden om het openbaar vervoer in Groningen en Drenthe gezond te houden. Dit ging om het verhogen van de bus-tarieven, het snijden in de dienstregeling, een extra bijdrage vanuit de deelnemers binnen het OV-bureau, het verduurzamen van de busvloot en investeringen in de betrouwbaarheid en doorstroming van het OV.
CDA	30.	Blz. 72: 23 Uitvoeren doen we samen In hoeverre dragen de gemeenten hier aan bij, bijv. in de vorm van (toegezegde?) cofinanciering?	Op dit moment wordt er samen met de gemeenten gezocht naar de juiste wijze en omvang van de gemeentelijke samenwerking en de bijbehorende (co)financiering. Zodra deze samenwerking goed tussen gemeenten VDG en provincie is afgestemd zal hierover meer bekend worden gemaakt. Vooralsnog gaan wij ervan uit dat de gemeenten een significante bijdrage gaan leveren, zeker ook omdat de gemeenten zelf ook middelen voor het uitvoeren van het Klimaatakkoord ter beschikking krijgen.
CDA	31.	Blz. 72: 25 Voortzetten programma energietransitie Wanneer kunnen wij een concretisering van de plannen hiervoor tegemoet zien, wellicht ook voorzien van een tussenevaluatie?	Begin 2023 worden PS geïnformeerd over een concretisering van de plannen.
CDA	32.	Blz. 90: 05 Bijstelling opbrengsten opcenten MRB Vermeld wordt dat de in januari van de Belastingdienst ontvangen raming, die de oorzaak is van deze bijstelling, te laat kwam voor de Bestuursrapportage 2022. Dat begrijp ik niet. Die laatste is na juni opgesteld. Hoe kan die dan te laat zijn?	Bedoeld wordt, dat de gegevens over juni te laat binnenkwamen om nog in de Bestuursrapportage 2022 een meerjarige bijstelling mee te kunnen nemen. Die is nu meegenomen in de 12 ^e wijziging van de Begroting 2022.